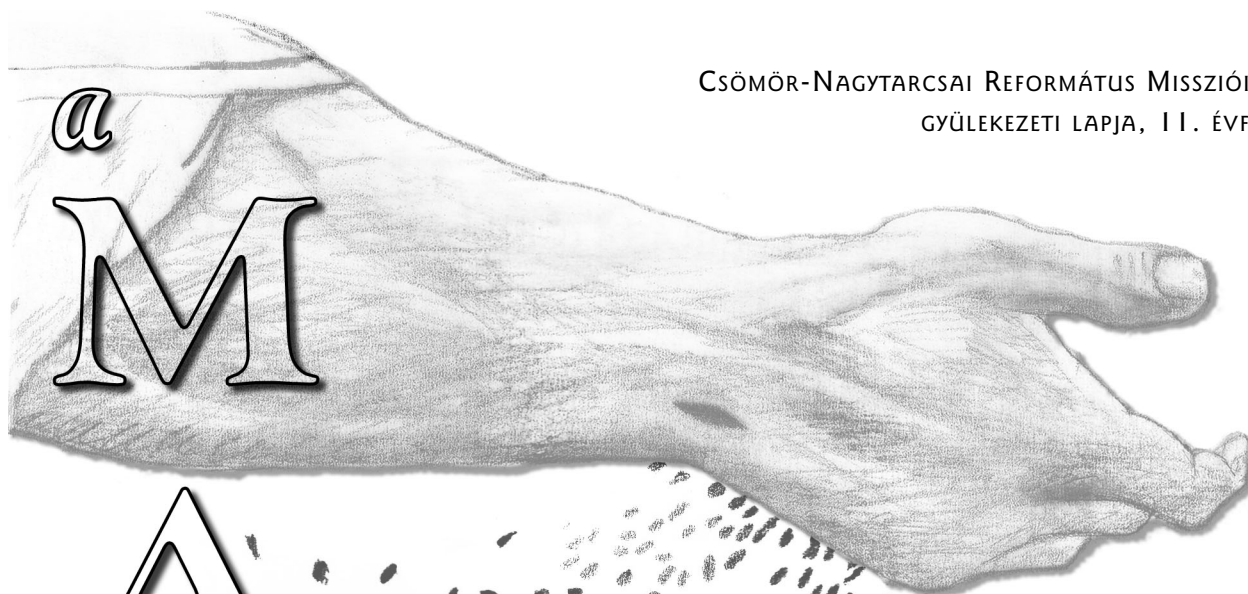
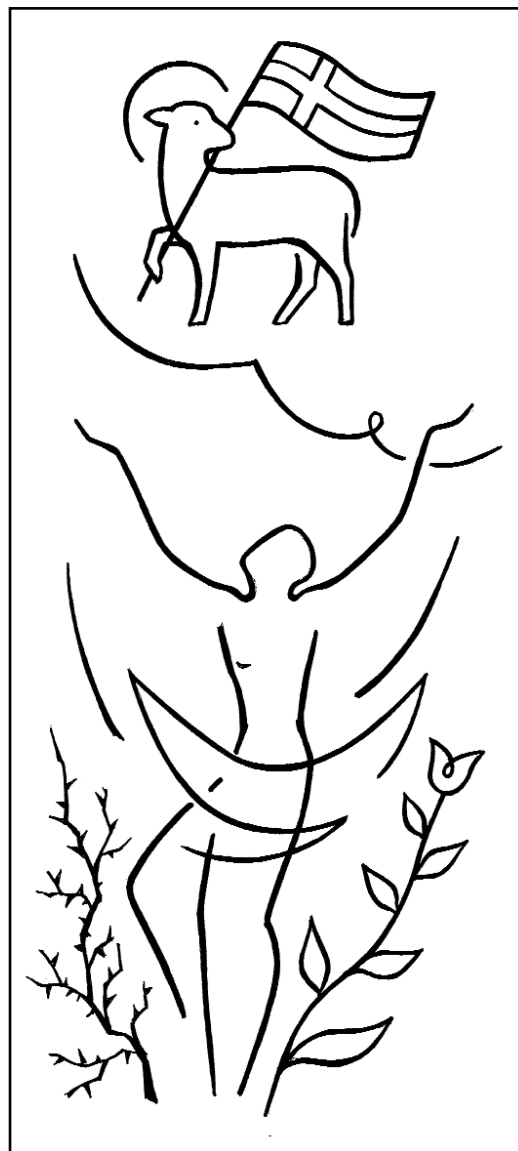

2021.
HÚSVÉT

Az Úr akarata célhoz jut vele

„Mint vesszószal sarjadt ki előttünk, mint gyöker a szikkadt földből. Nem volt neki szép alakja, amiben gyönyörködhattunk volna, sem olyan külseje, amiért kedvelhettük volna. Megvetett volt, és emberektől elhagyatott, fájdalmak férfia, betegség ismerője. Eltakartuk arcunkat előle, megvetett volt, nem törődünk vele. Pedig a mi betegségeinket

viselte, a mi fájdalmainkat hordozta. Mi meg azt gondoltuk, hogy Isten csapása sújtotta és kínozza. Pedig a mi vétkeink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törték össze. Ő bűnhődött, hogy nekünk békeségünk legyen, az ő sebei árán gyógyultunk meg. Mindnyájan tévelyegtünk, mint a juhok, mindenki a maga útját járta. De az Úr őt sújtotta mindnyájunk bűnéért. Amikor kínozták, alázatos maradt, száját sem nyitotta ki. Mint a bárány, ha vágóhídra viszik, vagy mint a juh, mely némán tűri, hogy nyírják, ő sem nyitotta ki száját. Fogság és ítélet nélkül hurcolták el, de kortársai közül ki törődött azzal, hogy amikor kiirtják a földön élők közül, népe vétke miatt éri a büntetés?! A bűnösök közt adtak sírt neki, a gazdagok közé jutott halála után, bár nem követett el gonoszsgot, és nem beszélt álnokul. Az Úr akarata volt az, hogy betegség törje össze. De ha fel is áldozta magát jóvátételül, mégis meglátja utódait, sokáig él. Az Úr akarata célhoz jut vele. Lelki gyötrelmeitől megszabadulva, elégedetten szemléli majd őket. Igaz szolgám sokakat tesz igazzá ismeretével, és ő hordozza bűneiket. Ezért a nagyok között adok neki részt, a hatalmasokkal együtt részesül zsákmányban, hiszen önként ment a halálba, hagyta, hogy a bűnösök közé sorolják, pedig sokak vétkét vállalta magára, és közbenjárt a bűnösökért.“ (Ézs 53,2-12)

KÖSZÖNTJÜK OLVASÓINKAT!

Immár második alkalommal nem tudunk úgy ünnepelni Húsvétkor, ahogyan szeretnénk vagy megszoktuk. Egy évvel ezelőtt, 2020. március 15-én tarthattuk az utolsó korlátozások nélküli istentiszteletünket, azóta, ha meg is nyithatuk templomunk kapuját, csak létszámkorlátozással lehettünk együtt. Tavaly március elején jelent meg Magyarországon a Covid és egy hónappal később, Húsvét ünnepén már 1310 megbetegedést regisztráltak, halálos áldozat még nem volt. Akkor még nem gondoltuk, hogy egy év elteltével sokkal aggasztóbb körülmények között készülhetünk az ünnepre: egy nap alatt több ezer megbetegedést regisztrálnak az orvosok és kétszáz feletti a napi halálozások száma. Szinte nincs olyan család gyülekezetünkben, aki valamilyen módon ne lenne érintett a vilá járványban. Ez az élethelyzet nem mondható ideálisnak az ünneplésre, ugyanakkor – Isten kegyelméből – nagycsütörtök, nagypéntek és húsvét üzenete nem veszített jelentőségéből és aktualitásából. Sőt, az ünnepkör három meghatározó napjának üzenete nagyon is aktuális és iránymutató jelen helyzetünkben.

NAGYCSÜTÖRTÖK estéjét Jézus a tanítványaival tölti. Megmossa a lábukat, elfogyasztja velük az utolsó vacsorát, megtanítja őket az úrvacsora szentségére és sok minden másra is, ahogyan erről János evangélista beszámol (Jn 13-16). Jézus nemcsak elbúcsúzik tanítványaitól, hanem közösséget is vállal velük, mégpedig örök időkre szóló közösséget a Szentlelke által ("*veletek vagyok minden napon a világ végezetéig*" Mt 26,20).

Mi is az ő tanítványai vagyunk, és ez az ígéret nekünk is szól, számunkra is megtapasztalható ennek valósága. Velünk van Jézus a betegágyánál, a sírnál, a magány nyomasztó pillanataiban, a járvány fenyegetettségében, életünk minden pillanatában. Nem hagy el bennünket, Szentlelke által támogat, megerősít, gyógyít, vigasztal, mert hozzá tartozunk.

NAGYPÉNTEK Jézus szenvedéséről és haláláról szól. A gyász napja. Isten egyszülött Fia értünk, miattunk és helyettünk vállalta a halált, hogy ezzel egy új élet lehetőségét teremtsen meg számunkra. A kereszten függő Jézus bűnbánatra hív, amire nagy szükségünk van, mert a bűn és annak következményei jelen vannak életünkben: a szenvedések, a betegségek, a halál és a most tomboló pandémia is ennek része. Próbára van téve a hitünk nap mint nap, és nem egyszer azzal szembesülünk, hogy erőtlenül, hitünkben megszegyenülve állunk az Úr előtt, mert az aggodás, a félelem, a bizonytalanság eluralta a szívünket. Nagypénteken bűnbánatra kapunk alkalmat az Úrtól, hogy megújulhassunk hitünkben és felkészülhessünk a feltámadás csodájára.

Húsvét az öröm ünnepe. Jézus elvégezte megváltó küldetését, feláldozta magát a bűnös emberiségért, hogy egy új életet kaphassunk Isten kegyelmében. A bűnbánó ember osztályrésze nem büntetés és halál, hanem kegyelem és örök élet.

Mindannyian várjuk már, hogy véget érjen ez a vilá járvány, de a mi keresztyén reménységünk ennél sokkal többről szól, túlmutat ezen a földi életen. Isten kegyelméből, Jézus Krisztus áldozata árán, bárhogyan is alakul ez a járvány, a mi életünk jó kezekben van. Helyünk van a mennyek országában, ahol az örök élet, az örök boldogság, az örök áldás vár ránk mennyi Atyánk oldalán.

Nagycsütörtök, nagypéntek és húsvét üzenete még egy fontos dologra rávilágít. Amikor Jézus közösséget vállal velünk, általa közösségben lehetünk egymással is. Ez a közösség a gyülekeztünk, az Úr ajándéka. Hálások lehetünk Istennek, hogy ebben a világban egy olyan gyülekezethez tartozhatunk, amelyet az ő szeretete és áldása tart egyben. Ahol családjaink életét közös, Istennek tetsző értékrend határozza meg és ahol egymás

terhét hordozzuk a Szentlélek által. Most a járvány fenyegettségében élve, amikor nincs lehetőségünk a személyes találkozásra, még nagyobb összefogásra van szükségünk a Szentlélek által. Imádságban hordozzuk egymást és gyülekezetünk lelki megerősödését, hogy ha majd a járvány elvonultával megnyithatjuk templomunkat, hitben és lélekben

megújult közösség tölthesse azt meg Isten dicsőségére. Mindezt a feltámadott Krisztus kegyelme által érhetjük el, akié a dicsőség most és mindörökké.

A feltámadás és lelki megújulás reményében áldott húsvéti ünnepeket kívánok gyülekezetünk minden tagjának!

Esztergály Előd Gábor lelkipásztor

NAGYHETI ÉS HÚSVÉTI ALKALMAINK

Április 1. - 10 óra

NAGYCSÜTÖRTÖK

Online közvetítés az úrvacsorás istentiszteletről, otthoni úrvacsoravétel

Április 2. - 10 óra

NAGYPÉNTEK

Online közvetítés az istentiszteletről

Április 4. - 10 óra

HÚSVÉT VASÁRNAP

Online közvetítés az úrvacsorás istentiszteletről, otthoni úrvacsoravétel

Nagyböjtre

ÖRÖMHÍR A SÖTÉTBEN

„Egy hang szól: Kiálts! Én megkérdeztem: Mit kiáltsak? Minden test csak fű, és minden szépsége, mint a mezei virágé. Elszárad a fű, elhervad a virág, ha ráfúj az Úr szele. – Bizony, csak fű a nép! Elszárad a fű, elhervad a virág, de Istenünk ígéje örökre megmarad. Magas hegyre menj föl, ki örömhírt viszel a Sionnak, harsány hangon kiálts, ki örömhírt viszel Jeruzsálemnek! Kiálts, ne félj! Mondd Júda városainak: Itt van Istenetek! Az én Uram, az Úr jön hatalommal, karja uralkodik. Vele jön szerzeménye, előtte jön, amiért fáradozott. Mint pásztor, úgy legelteti nyáját, karjára gyűjti a bárányokat, ölébe veszi őket, az anyajuhokat szelíden terelgeti.“ (Ézs 40,6-11)

„Sötét rekordok dőltek meg a vírus megjelenésének évfordulóján“ – olvashattuk a hírekben a koronavírus magyarországi megjelenésének évfordulóján. Több mint 6000 új fertőzöttet regisztráltak és elhunyt újabb 152 idős beteg. Aztán nem sokkal ezután, az Operatív Törzs bejelentette, hogy március 8-tól bezárják az általános iskolákat, az óvodákat és néhány kivételtől eltekintve az üzleteket. Orbán Viktor úgy fogalmazott: „Most zárnunk kell ahhoz, hogy Húsvétkor nyithassunk.“

Egyik rossz hír jött a másik után. Mondhat-

nánk, hogy megszoktuk már ezt az elmúlt évben, de hazudnánk, mert az ilyet nem lehet megszokni. Sőt egyre nagyobb a társadalomban az a belső nyomás, amely ki akarna törni a kiszolgáltatottság, a fenyegetettség, a korlátozások börtönéből. Mindannyian tapasztaljuk szűkebb és tágabb környezetünkben, ahogyan egyre türelmetlenebbé, ingerültebbé, intoleránsabbá válnak az emberek. De nem lehet mit tenni. Ahhoz, hogy naponta ne haljon meg 100-150 honfitársunk, és emberek tízezreinek ne kelljen

* Elhangzott 2021. március 7-én, nagyböjt 3. vasárnapján.

szenvedni a Covid okozta szövődményekről egy életen át, most össze kell szedni minden erőnket, és betartva az előírásokat várni kell a megfelelő szintű beoltottságra.

Ahhoz, hogy türelemmel és békességgel tudjuk kivárni ezt a pillanatot, valamilyen jó hírre lenne szükségünk. Nem úgy általánosságban egy jó hírre, hanem egy olyan örömhírré, amely megvidámítja szívünket, visszahozza életkedvünket, feléleszti küzdőszellemünket. Mi, keresztyének már megtapasztaltuk és tudjuk, hogy ilyen örömhírt egyedül Isten adhat nekünk. Szerető, mennyei Atyánkhoz kell fordulnunk ahhoz, hogy lelkünknek megújulást, gyógyulást és békességet szerezzünk ebben a szorongatott élethelyzetben.

A alapigénken keresztül éppen egy ilyen örömhírt kapunk az Úrtól, amely megerősít Isten szabadító és megtartó akaratában, nemcsak a pandémiára tekintettel, hanem e bűnnel szennyezett és sok szenvedéstől terhes életünkre nézve is.

Alapigénk a babiloni fogság idején, a választott nép történelmének egyik legsötétebb korszakában fogalmazódott meg. Kr.e. 6. században a hódító asszír birodalom elérte a szentföldet és a szent várost, és könyörtelenül leigázta azt. Jeruzsálemet, a salamoni templommal együtt a földdel tette egyenlővé. Kr.e. 597-ben vette kezdetét a nép távoli vidékekre történő elhurcolása, hogy gyökereiktől megfosztva egy új kultúra részévé váljanak.

A távoli vidékek idegen szokásait és vallásait sok zsidó elfogadta és gyökeret eresztve sohasem tért vissza Kánaán földjére. De sokan voltak olyanok is, akik mindvégig hűségesek maradtak őseik hitéhez és hagyományaihoz. Az utóbbiak lelki gyötrődéséről olvashatunk például a 137. zsoltárban: *„Amikor Babilon folyói mellett laktunk, sírtunk, ha a Sionra gondoltunk. A fűzfákra akasztottuk ott hárfáinkat. ...Hogyan énekelhetnénk éneket az Úrról idegen földön? Ha megfeledekzem rólad, Jeruzsálem, benujjon meg a jobb kezem! Nyelvem ragadjon az ínyemhez, ha nem emlékezem rád, ha nem Jeruzsálemet tartom legfőbb öröömömmek!”*

A babiloni fogság közel 6 évtizeden keresztül tartott, a vége felé jelent meg Deutero-Ézsaiás

proféta, akinek a próféciájából hallhattuk az alapigénket. Hogy milyen lelki állapotban találhatta Isten választott népét, jól szemlélteti a bevezető néhány költői kép: *„Minden test csak fű, és minden szépsége, mint a mezei virágé. Elszárad a fű, elhervad a virág, ha ráfúj az Úr szele. – Bizony, csak fű a nép! Elszárad a fű, elhervad a virág...”* – A lélekben és testben is elcsigázott zsidóságon a lemondás és az elmúlást érzései uralkodnak. Úgy tűnik elveszítették a reményt, hogy valaha is hazatérhetnek.

Ez a keserű világlátás, ez a lehangoltság most tőlünk sem áll távol. Egy éve tart a világjárvány, és a szakemberek véleménye szerint a legnehezebb időszak most következik. Már elérhető távolságban van a megoldás, a vakcina, de még mindig százak halnak meg és ezrek betegednek meg naponta. És mindezek tetejébe most megint be kell zárni az üzleteket, szüneteltetni kell a szolgáltatásokat, meg kell oldani a gyerekek felügyeletét. Mintha ez a járvány fogva tartana bennünket, és a vakcinák ellenére sem akarna elengedni.

De ne csak a járványra gondoljunk, A mindennapok küzdelmei, a betegségekkel szembeni harcaink, a gyász és az elmúlás fájdalmas keresztje, amely sokak számára sötétségbe borítja a mindennapokat, mind-mind ránehezedik a lelkünkre, és úgy érezzük: *„Minden test csak fű, és minden szépsége, mint a mezei virágé. Elszárad a fű, elhervad a virág, ha ráfúj az Úr szele....”*

A proféta keserű szavait egy kijózanító igazsággal zárja: *„Bizony, csak fű a nép! Elszárad a fű, elhervad a virág, de Istenünk ígéje örökre megmarad.”*

Az idő korlátjait szétfeszítve emlékezteti a mindenkori fogságban lévőket, hogy Isten minden emberi bűn és nyomorúság közepette hűségesen megtartja ígéretét. Nem feledkezik el népéről, választottjairól, Krisztus megváltottjairól, hanem beteljesíti üdvözítő akaratát, bármilyen nehéz és nyomorúságos is legyen az életünk.

„Isten ígéje örökre megmarad...” – Ez az egy mondat átível az egész emberi történelmen keresztül, és egy biztos igazodási pontot ad a tévelygő emberiség számára.

Nagyböjtre

A próféta az igére irányítja a figyelmünket, arra az igére, amely Isten szavát, kijelentését jelenti, és amellyel hozzánk kíván szólni. Különös aktualitása van ennek, hiszen a járványhelyzet okozta korlátozások miatt hitéletünk közösségi hangsúlya az egyéni hitgyakorlás felé tolódott el. Mindannyian szomjazzuk az örömhírt, amelynek egyik legfőbb forrására Isten ígéje, amely örökre megmarad. Ahhoz, hogy új erőre kapjunk, hogy kétségbeesésünket a remény váltsa fel és félelmünket a hit, nem kell mást tennünk, mint kinyitni a Szentírást és elolvasni Isten hozzánk szóló üzenetét.

Ez különösebb nehézséget nem jelent számunkra, mondhatnánk karnyújtásnyira, a könyvespolcunkon vagy az éjjeliszekrényen van az anyanyelvünkön olvasható Szentírás. A babiloni fogságban szenvedő választott nép számára azonban korántsem volt ez ilyen egyszerű. Nemcsak azért, mert még nem volt teljes a Szentírás, hanem mert a meglévő prófétai iratok is hiányosak voltak. A templommal együtt sok elpusztult a tűzben. Isten végtelen szeretetét láthatjuk meg ismét akkor, amikor az ő nyomorúságban élő, szeretett népéhez elküldte prófétáit, hogy hirdessék az ígét, a szabadulás örömhírét.

Deutero-Ézsaiás, mint az Ószövetség evangélistája, azt a küldetést kapta az Úrtól, hogy bizonyosságot tegyen végtelen szeretetéről és szabadító kegyleméről. *„Magas hegyre menj föl, ki örömhírt viszel a Sionnak, – halljuk a mai alapigénkből – harsány hangon kiálts, ki örömhírt viszel Jeruzsálemnek!”* – És aztán úgy folytatja: *„Itt van Istenetek! Az én Uram, az Úr jön hatalommal, karja uralkodik. Vele jön szerzeménye, előtte jön, amiért fáradozott. Mint pásztor, úgy legelteti nyáját, karjára gyűjti a bárányokat, ölébe veszi őket, az anyajuhokat szelíden terelgeti.”*

Deutero-Ézsaiás könyvét végig olvasva világossá válik számunkra, hogy ez az örömhír nemcsak a fizikai fogságból való megszabadulást jelenti. Nemcsak arról szól, hogy jön majd Círus, a perzsa uralkodó, aki meghódítva a babiloni birodalmat, 60 évnyi fogság után végre hazahozza a választott népet (Ézs 44,21kk). A lélek megszabadításáról is szól az örömhír. A halál

által bilincsből tartott, a Teremtőjétől eltávolodott lélek felszabadításáról az eljövendő Messiás által. Több mint 500 évvel Jézus földre születése előtt már róla szólnak a próféciák. Az Atya bátorításként kijelenti, hogy elküldi egyszülött Fiát, a Krisztust, aki áldozata árán elhozza a választott nép számára a megváltást és az örök életet.

Az örömhír hallatán a választott nép új erőre kapott. És ahogyan eljött a szabadulásuk pillanata, nem tétlenkedtek, Isten dicsőségére újjáépítették a templomot és az ősök hagyományai alapján újjá szervezték a nép életét. A választott nép élete példát ad arra, ahogyan az örök isteni íge valódi erőforrása lesz mindazoknak, akik hittel és hűséggel fordulnak felé.

„Bizony, csak fű a nép! Elszárad a fű, elhervad a virág, de Istenünk ígéje örökre megmarad.” – Hogy mit jelent Isten ígéje és az általa közölt örömhír a testi vagy lelki fogságban élők számára? És milyen erőt jelent ez a küzdelmeinkben?

Sok példát lehetne hozni magyar népünk történelméből is. A trianoni békediktátum következtében megannyi család került a saját szülőföldjén fogságba, idegen elnyomás alá. Napjainkban akármelyik határon túli területre megyünk, mindenhol azt tapasztaljuk, hogy a krisztusi örömhír és az Isten szabadító kegyelmébe vetett hit által tudtak csak magyarnak megmaradni honfitársaink. Ahogyan a zsidó nép, úgy magyar népünk is bizonyíték Isten végtelen szeretetére és az ígén keresztül megélt mennyei erő megnyilvánulásaira.

Egy konkrét példát is mondok: Gulácsy Lajos, kárpátaljai református lelkipásztor az ötvenes években 7 évet töltött egy munkatáborban a Sztálini Szovjetunióban. Személyes beszámolójából tudjuk, hogy a félelem, a kiszolgáltatottság érzése és a reményvesztettség mindennapos volt a Gulágon. Elmondta, hogy étlen-szomjan, borzalmas körülmények között dolgoztatták őket. Társaival annyira legyengültek, hogy a lábukat alig bírták emelni, de farkaskutyákkal hajtották a fegyveres őrök, és ha valaki lemaradt, azt puskatussal serkentették. Elmesélte azt is, hogy amikor egy rabbizottság felkereste a lágerparancsnokot, kérve, hogy adjanak több ennivalót, a válasz megdöbbentő volt: *„Vegyék*

tudomásul, a Szovjetunióknak nincs szüksége a maguk munkájára. Nem azért hozták ide magukat, hogy dolgozzanak, hanem hogy gyötörjük és halálra sanyargassuk magukat.” – Ezek után kevés reményük maradt a túlélésre.

Gulácsynak és mindazoknak, akik hittel fordultak az Úr felé, a Biblia jelentett egyedül fogódzót. És hogy milyen ereje van Isten igéjének, nemcsak az mutatja, hogy ép ésszel megélhették a szabadulást, hanem lélekben is új emberré lettek. Elmondja Gulácsy, hogy amikor a szabadulásuk után meglátogatta egykori rabtársát, annak felesége a következő szavakat mondta a lelkésznek: „Lajos, egy angyal jött haza! Nincs ennek egy rossz szava, és mindenért hálás. Régebben pedig morgott, dühöngött, kötekedett velem.” Gulácsy a következőt felelte: „Látja, kedves, Sztálin elvitte az ördögöt, és Isten egy angyalt küldött haza.”

Nehéz időket élünk meg mindannyian. Egy állandó belső feszültség uralja az életünket, hogy elkerüljük a járványt, ha betegek vagyunk ne romoljon az állapotunk, ha kórházban fekszünk, akkor meggyógyulva hazajöhessünk. Nem beszélve az egyéb egészségügyi problémáinkról, az anyagi nehézségeinkről és a mindennapos küzdelmeinkről.

Mindezek szembesítenek bennünket, hogy „Minden test csak fű, és minden szépsége, mint a mezei virágé. Elszárad a fű, elhervad a virág, ha ráfúj az Úr szele. – Bizony, csak fű a nép! Elszárad a fű, elhervad a virág, de Istenünk igéje örökre megmarad.”

DE ISTENÜNK IGÉJE ÖRÖKRE MEGMARAD!
Ámen.

Esztergály Előd Gábor
lelkipásztor

BAJA MIHÁLY

PÉTER APOSTOL HÚSVÉTJA

Jártam Veled Galileában,
Láttam a sok-sok, nagy csodát.
S követtelek, bár süllyedezve,
Örvénylő hullámokon át.

S mikor szóltál: „Szeretsz-e engem“,
Könnyektől vérzett a szemem,
Úgy fogadkoztam, hogy szeretlek,
Én Uram és én Istenem!

Ott ujjongtam Virágvasárnap
Királyi köntösöd megett,
Hallottam a „hossanna“-zengést,
Hallottam a „feszítsd meg“-et.

Gyötrődtem a Gecsemánéban,
Virrasztva a bús holnapot,
S jaj, elszunnyadtam, mint a gyermek,
Amikor Júdás eladott.

Követtelek nagy eltökélve,
Hogy véremmel megváltalak,
S mielőtt a kakas szólt volna:
Háromszor megtagadtalak.

Kísértelek a Golgotára,
S mikor nagy lelked elhagyott,
Azt hittem az Isten Fiáról:
Csak ember ő is, csak halott.

S ma, Húsvét hajnalán a lelkem
Örök bizonyosság forrja át:
Látom a sírt csodás-üresnek,
És hallom az Élet szavát.

És nincs már kétség a szívemben,
Hogy Jézus él, hogy nem halott!
És hirdetem, amíg csak élek:
Feltámadott! Feltámadott!

GYÖKÖSSY ENDRE

TEDD ODA A KEZED

„Tamás pedig, egy a tizenkettő közül, akit Ikernek hívtak, nem volt velük, amikor megjelent Jézus. A többi tanítvány így szólt hozzá: Láttuk az Urat. Ő azonban ezt mondta nekik: Ha nem látom a kezén a szegek helyét, és nem érintem meg ujjammal a szegek helyét, és nem teszem a kezemet az oldalára, nem hiszem. Nyolc nap múlva ismét benn voltak a tanítványai, és Tamás is velük. Bár az ajtók zárva voltak, bement Jézus, megállt középen, és ezt mondta: Békesség nektek! Azután így szólt Tamáshoz: Nyújtsd ide az ujjadat, és nézd meg a kezeimet, nyújtsd ide a kezedet, és tedd az oldalamra, és ne légy hitetlen, hanem hívő! Tamás pedig így felelt: Én Uram és én Istenem! Jézus így szólt hozzá: Mivel látsz engem, hiszel: boldogok, akik nem látnak, és hisznek.“

(Jn 20,24-29)

Egy humán tudományokkal foglalkozó kis szakközösségben nemrégén a halálról esett szó: pszichiáterek, pszichológusok, demográfusok, szociológusok, pedagógusok, teológusok voltak együtt szép számmal. Főképpen a meghalás kérdése körül forgott a beszélgetés, az eutanázia vetődött fel, a kegyes halál. Meddig mehet el az orvos, meddig a gyógyítás, honnan számít már kínzásnak – erről folyt a beszélgetés. Azután más kérdések vetődtek fel: egy híres könyv adatai az onnan túlról visszajöttek vallomásairól. Valaki a halál utáni életről szólt, mire egy jelenlévő fanyarul megjegyezte, hogy arról ne beszéljünk, onnan még nem jött vissza senki.

Egy neves jó orvosasszony csöndesen megszólalt: – De igen, Jézus Krisztus visszajött onnan.

Gyermekkoromban úgy mondták, mintha angyal repült volna át felettünk – olyan csönd támadt, és valami különös módon az egész légkör megváltozott! Hirtelen úgy éreztem, ő most Valóban megjelent közöttünk. És ő változtatta meg az egész beszélgetés menetét, hangnemét, módját.

Már beszéltünk arról: Jézus nem azért jött, hogy mi szolgáljunk neki, hanem hogy ő szolgáljon nekünk. A mi szolgálatunk csak hálaáldozat és viszontszolgálat lehet.

Nos, ha valamire megrendülve azt mondhatjuk, hogy ez aztán igazán Jézus-i szolgálat, akkor az a Húsvét, a feltámadás szolgálata. Amikor rádöbentette a tanítványokat arra, hogy nem a halálé az utolsó szó, a halál nem pont, hanem kettőspont: életünk folytatása következik egy más dimenzióban. Hogy mekkora szolgálata volt ez Jézusnak, mi sem mutatja jobban, mint Pál ujjongó sorai: „Halál, hol a te diadalod? Halál, hol a fullánkod?“ (IKor 15, 55). Pontos fordítás szerint hol a te centrumod, középpontod? Mintha Pál ezt mondaná: A halál nem központi kérdés többé számomra, hiszen élet van a halál után!

Csak Húsvét felől érthetjük meg valójában azt, hogyan tudták elszenvadni az iszonyatos vértanú-halált az első századok keresztényei. Bemasiroztak a cirkuszba, a vadállatok, az oroszlánok szájába, himnuszokat dalolva, mert egyszerűen tudták, hogy ők valamin csak át-

mennek, és utána következik az igazi élet, az örökké tartó, amelyért néhány órányi szenvedés nem túl nagy ár.

Ezzel a csodálatos szolgálattal szolgál nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus, hogy kivegye szívünkéből a belénk oltott halálfélelmet, ami mindenkiben ott van; különben nem éreznénk fontosnak életünk védelmét.

De nézzük ezt a szolgálatot egy embernek, Tamásnak az életében, akit hitetlennek mondanak; én magamban bajbajutott hitű tanítványnak nevezem.

Tegyük szívünkre a kezünket: melyikünk az, akinek a hite még soha nem került bajba? Aki még soha nem kételkedett? Merem állítani, hogy az még nem érett keresztyén. Ugyanis az ember kételkedések sorozatán jut el a teljes hitre, abban edződik meg a hite, hogy újra és újra meg kell küzdenie. A Lélek küzd velünk érett hitünkért, felnőtt keresztyénségünkért. Az még csak gyerekes hit, amelyik nem kételkedik.

Nos, nézzük ezt a bajba jutott hitű tanítványt, ezt a Tamást, akiről külön történet szól! Jézus négyféle szolgálatát szeretném vele kapcsolatban felmutatni.

Az első az, hogy neki jelenik meg, ennek a bajba jutott hitű tanítványnak és nem például az ikertestvérenek. A Bibliából tudjuk, hogy volt egy ikertestvére. Hát miért ne jelenhetett volna meg annak, mondván, hogy ez hitetlenkedik, ez kételkedik, az ikertestvérenek megmutatom magam? Miért a tanítványoknak jelenik meg és nem Kajafásnak és nem Pilátusnak, nem a farizeusoknak, nem a szadduceusoknak, hanem az övéinek? Miért?

Figyeljünk csak: ez a Tamás, mondhatja bárki bárminek, azért jó helyen kételkedik. A tanítványok között. Ám kételkedjen valaki, küzdjön meg hitéért, érdemes azért megküzdeni, térdeinken is, de jó helyen kételkedjünk! Azt tapasztalom, hogy mihelyt valakinek kételyei támadnak, elmarad a hívő közösségből. Hát kételkedjék valaki, tegyen fel kérdéseket, a hívő testvéreknek, lelkipásztoroknak, de maradjon közöttünk, ahogy ez a Tamás. Aki jó helyen tesz fel kérdéseket, a tanítványoknak mondja el gondjait, problémáit, kételyeit, az átéli azt, ami a második pont, amivel szolgál neki Jézus: még egyszer megnyílik az ég. Csak Tamásért. A tanít-

ványok már látták Jézust. Tamásért újra megnyílik az ég. Csodálatos dolog, hogy ilyen Jézusunk van, így tud szolgálni a Feltámadott, hogy valakéért újra megnyitja az eget és szól hozzá.

Valaki részt vett egy evangelizáción, egyetlen este, annak is csak a végén, mégis ujjongva mondta: – Egy mondat úgy szíven ütött, hogy úgy éreztem, minden eltűnik körülöttem, egyedül vagyok, már nem is az igehirdetővel, hanem Jézussal. – Hát ez az! Amikor egy valaki úgy érzi, hogy csak nekem szól, lehet, hogy másnak nem, ám nekem biztosan, nem is érdekes, hogy ki tolmácsolja: nekem Jézus üzen! Ez az, amikor valakinek megnyílik az ég! Amikor hirtelen úgy érzi, itt van az én Uram Jézus Krisztus, szól hozzám, és másként megy ki a templomból, mint ahogy bejött.

Ahogy szólt: „Békesség nektek!“, ez a békesség különösképpen most Tamásnak címeződött: – Tamás, a te békességedért jöttem! – A mi Urunk Jézus Krisztus már sokszor odaállt valaki mellé, hogy annak békessége legyen.

Megtörténhet akár ez ma is – Veled is.

A harmadik szolgálata az, hogy nem Tamás nyújtja ki a kezét Jézus felé, hanem Jézus nyújtja ki a kezét Tamás felé. Sehol nincs a Bibliában, hogy Tamás valóban végigtapogatta volna Jézus sebeit. Jézus felétárja kezét és megmutatja a sebeit. Jézus közeledik Tamás felé és nem Tamás érintgeti Jézust. Jézus Lénye ott és mindig, most is és szüntelenül sugárzik. Aki úgy érzi, Vele beszél, annak nem kell megérintenie.

Egy valamit tesz Tamás – és ezt gyakran tegyük meg mi is –, térdre esik. Nincs benne ugyan a szövegben, de nem tudom másképp elképzelni, minthogy ezt csak térden lehet elmondani! Nagyon a térdeinken, hogy: „Én Uram és én Istenem!“

Jézussal kapcsolatban először mondja ki ezt a szót egy tanítvány a bibliában, hogy „én Istenem“. Tamás megérez valami nagyon megrendítőt és szavakba foglalja. Ennél szebb, tömörebb hitvallás nincs a földön. Amikor már nem futja többre, mert talán a Miatyánk is túl hosszú lesz már, azért erre fussa majd ama napon, hogy én Uram és én Istenem! Ennyi elég. Jézusnak ennyi elég.

A negyedik: Jézus úgy szolgál neki, hogy nem mondja: – Óh, te boldogtalan Tamás, óh,

Húsvét ünnepe

boldogtalan tanítványom! Hát ott voltál, amikor Lázárt kihoztam a sírjából, mindig velem jártál, mégse hittél bennem, hát hogy lehetsz ilyen boldogtalan?! – Nem. Nem ilyen a mi Urunk Jézus Krisztus. Ezt mondja: „Mivel látsz engem, hiszel. Boldogok, akik nem látnak és hisznek.“ És ilyen lesz Tamás is, mert akinek és akiknek így szolgál a mi Urunk Jézus Krisztus, a feltámadott, az élő, a mindig élő és életető Krisztus, az boldogan szolgál, viszontszolgál.

Íme, Húsvét csodája, a Húsvét szolgálata. Aki nagyon odafigyel, még ha úgy is, mint Tamás, fej

csóválva és kételkedve, de jó helyen, a tanítványi körben, annak Jézus megjelenik, érte újra megnyílik az ég. Az élő Jézus úgy szolgál, hogy jön felénk, minden igehirdetésben jön felénk, s egyszer csak hirtelen úgy érezzük: most éppen én felém, az én szívem felé, az én lelkemmel beszél. És könnybe lábad a szemünk, s hirtelen kettesben vagyunk, pedig talán sokan vagyunk. Már nem is kell kinyújtani a kezünket, mert ő ölel bennünket, és sose mond bennünket boldogtalanak, hanem olyan boldogságot ad, amit soha, senki el nem vehet tőlünk.

SZÉNÁSI SÁNDOR

KÁLVIN UTOLSÓ HÚSVÉTJA

1564. ÁPRILIS 2.

Húsvétot hirdet győztes, messzehangzó
vidámsággal a genfi szép harangszó,
s én, a félholt, oly igen kívántam,
hogy még egyszer az ünnepi imában
az élőkkel, népemmel, egybeforjjak,
hisz földi sátram porba hull maholnap.
A „hős“ csak árnyék. És szomorkás emlék,
hogy „kifeszített íj“ volt neve nemrég.

Tavaszi szél, de édes illatú vagy!
De földi ír már nem gyógyítja búmat:
vérző kútfő lett bennem a tüdő.
Hiába napfény s tündöklő idő!
Köszvény kínoz. Meg aranyér. Gyomorhaj.
S mondani szoktam keserű humorral:
„Rossz vesémtől kőbánya lett az ágyék!“
S ki győzné sorolni: hogy hol s mi fáj még?!

De itt a templom! Félre száz panasz:
arcomba csap egy másik, szebb tavasz.
Uram, belélegezve itt a mennyet,
„megnémulok, hiszen Te cselekedted!“
Keresztért és erőért, égi Fölség,
Te szent nevedre térjen a dicsőség!

Már hangzanak a Törvény tíz Igéi...
Ne nézd, Uram, hogy szívem csak a régi.
A vád a porba sujt. Nincs semmi mentség.
Nem menthet földi érdem, könny, kegyesség;
csupán a bárány hulló, tiszta vére.
Ó, mosd meg benne szívem hófehérre,
hogy úgy fogadhass nemsokára engem:
mocsoktalan, szent, tiszta öltözetben.

Hirdettetik az élő Ige bátran...
Szavad mindig is édes volt a számban.
Mevolt utolsó prédikációm már,
s a testem, ez a halál-ostromolt vár
február óta szinte tehetetlen.
De Józsué könyvét még befejezhettem.
Utolsó könyvem félig haldokolva
diktáltam én, hogy mindörökre szólja:
Ezerkétszáz diák s te, nagy világ!
Az Úr a nagy! őt szolgál, őt imádd!
S nem tétlenség fogyó, kis életem:
a szószék nélkül is őt hirdetem.

A szent jegyekkel jönnek már felém...

Úrvacsora bűneink bocsánatára és lelkünk örök üdvösségére

Azok repülnek vagy e roncs edény,
e béna csontváz, félholt test repül,
mikor az Úrral vígan egyesül?
Ó, itt a zálog, az Úr foglalója.
Enyém a menny! Reményem nem csalóka.
Én harminc éve száműzött vagyok,
s Frankhonba vissza már nem juthatok...
Hozzád vágyom csak, lelkem hű Vezére,
mint szomju szarvas hús patak vizére.

Simeon éneke jön. Zengi népem.
Reám kivált illik, talál ez éppen:
„Uram, bocsáss el, szolgád búcsúzik!”

Nézd, hogy szemem könnyben úszik itt.
Nem hív, marasztal vissza semmisem.
A szolga fáradt. Mostmár megpihen.
A hála könnye, ami most pereg,
hogy megláthattam Üdvösségedet,
és most, mikor rendelt utamnak vége,
betölt az értelem fölötti béke,

s húsvétot hirdet víg, szivembe hangzó
édességgel a mennyei harangszó.

Vereb, 1964.

Dagnan-Bouveret: Az utolsó vacsora, 1896

ÚRVACSORA OTTHONAINKBAN

A járványhelyzet előtt gyülekezetünkben minden hónap utolsó vasárnapján és a nagy ünnepeken úrvacsorai közösséget tartottunk. A kenyér és a bor vétele előtt mindenki kapott egy kézzel írt igéskártyát, mint egy személyes üzenetet mennyei Atyánktól. Idén Húsvétkor több, mint egy éve lesz annak, hogy ilyen úrvacsorában részesülhettünk. A fertőzés lehetőségének magas kockázata miatt presbitériumunk tavaly márciusban úgy döntött, hogy amíg el nem vonul ez a fenyegetettség a fejünk fölül, addig nem tartunk hagyományos módon úrvacsorai közösséget. Mindanyiunknak nagyon hiányzik. Még néhány héttel ezelőtt abban reménykedtünk, hogy a hatóságok talán Húsvétra feloldják a korlátozásokat, de a britt mutáns-

vírus gyors terjedése miatt ennek nem sok esélye van.

Egyházunk vezetősége a tavalyi évben úgy rendelkezett tekintettel a kialakult helyzetre, hogy az élő közvetítéssel sugárzott úrvacsorai istentiszteletek alkalmával a gyülekezet tagjai otthonaikban vehetik magukhoz a szent jegyeket. Ennek tükrében készülünk az április 1-i nagycsütörtöki és az április 4-i húsvét vasárnapi úrvacsorás istentiszteleteinkre.

Ahhoz, hogy szép rendben történjen minden, az istentiszteletet megelőzően készítsük elő az úrvacsorai jegyeket: a kenyeret vágjuk fel, a bort töltsük ki poharakba. Ünnephez méltóan öltözzünk fel és az úrvacsora helyszínét is gondosan készítsük elő.

Úrvacsora bűneink bocsánatára és lelkünk örök üdvösségére

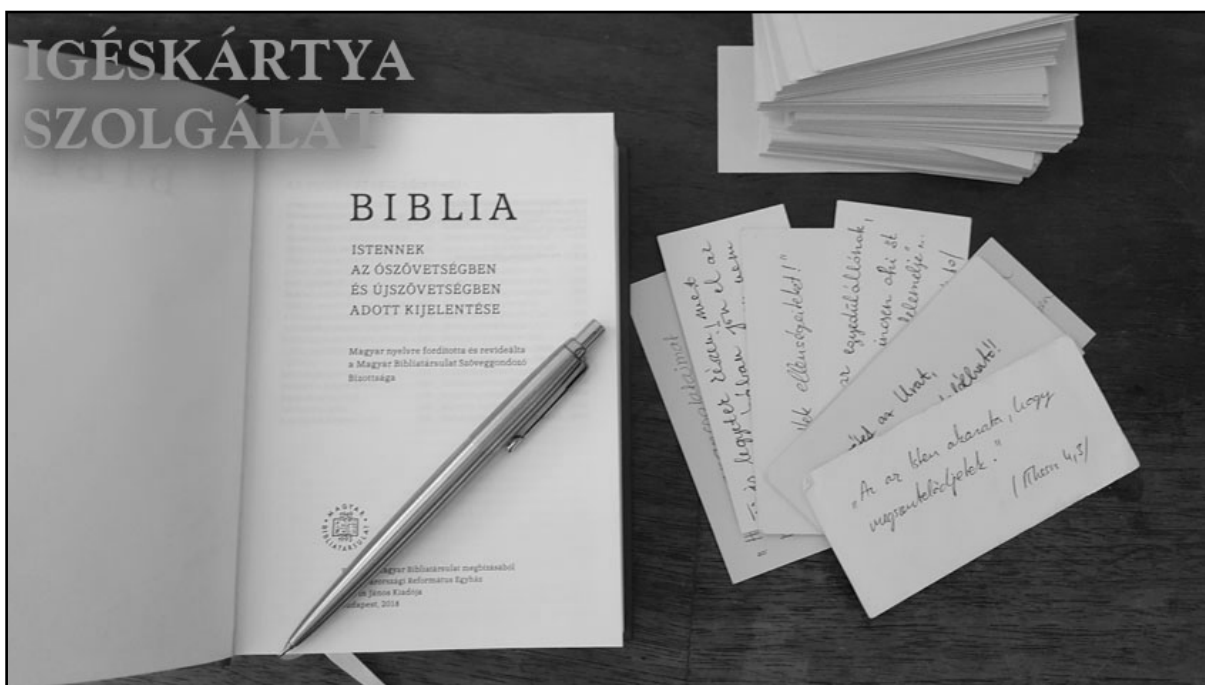
EGYHÁZI ÁLLÁSFOGLALÁS AZ OTTHONI ÚRVACSORÁVAL KAPCSOLATOSAN

Kizárólag a veszélyhelyzeti korlátozások idejére, azok megszüntetéséig a református egyház a következő ajánlásokat teszi: Egyházunk rendje szerint konfirmált református egyháztagjaink úrvacsorázzanak úgy, ahogy a közvetített istentisztelet lelkipásztora vezeti az úrvacsorai szertartást; ezáltal az apostoli kor gyülekezeteinek mintáját követjük, akik súlyos helyzetükben „házanként megtörték a kenyeret, örömmel és tiszta szívvel részesültek az ételben”. (ApCsel 2,46)

Az istentisztelet közvetítésének kezdete előtt – a higiénés szabályok betartása mellett – készítsenek elő személyenként egy-egy falat kenyeret és egy kevés bort külön poharakban. (A jegyeket le lehet fedni ünnepi terítővel.) Kövessék figyelemmel a szolgálattevőt és a közvetített istentisztelet résztvevőit, velük közösen mondják az úrvacsorai közimádságot, az Apostoli Hitvallást, válaszoljanak a szokásos kérdésekre. Mondják együtt a lelkipásztorral a hálaadó imádságot és az Úr imádságát is.

Megértjük azokat a gyülekezeti tagokat is, akik különböző okok folytán nem kívánnak vagy nem tudnak élni az otthoni úrvacsorázás lehetőségével. Kérjük őket, kövessék imádságos lelkülettel az úrvacsorai liturgiát.

Az úrvacsora során Isten azon akarata lesz nyilvánvalóvá, hogy örök életet akar adni nekünk Jézus Krisztus által. Aki őszinte hittel részesül az úrvacsorában, az jó reménységgel tekinthet a jövő felé, mert tudja, hogy a halál már nem diadalmaskodhat felette.

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK AZ ÚRVACSORÁVAL KAPCSOLATOSAN*

1. Ki az úrvacsora szerzője?

Jézus Krisztus. „Az úrvacsorának szerzője ugyanis nem angyal, avagy ember, hanem maga az Isten Fia, a mi Urunk Jézus Krisztus, aki azt legelőször szentelte egyháza számára.” 2HH XXI.

2. Ki az úrvacsora kiszolgáltatója?

A lelkész. Különbséget kell tennünk a szerző és a kiszolgáltató között. (2HH XIX.6.)

3. Lehet-e az egyházon kívül úrvacsorát venni?

Nem. A sákramentumokat (a keresztséget és az úrvacsorát) az anyaszentegyházban szolgáltatják ki. (2HH XIX.)

4. Lehet-e lelkész nélkül úrvacsorát venni?

Nem, mert az egyházban a lelkész a sákramentumok kiszolgáltatásával megbízott egyházi szolgáló. A sákramentumokat az egyházi szolgáltól, a lelkésztől (mint kiszolgáltatótól) fogadják el a hívek. (2HH XIX.)

5. Tekinthető-e az „online úrvacsora” módja házi istentiszteletnek?

Nem. A házi istentiszteleten csak a lelkész és a család van jelen. Itt viszont a család bekapcsolódva az online istentiszteletbe – ugyan a hang- és a képi információhordozóra korlátozva – részese lesz a közvetített istentiszteletnek, és ezzel annak a közösségnek, akik egyidejűleg követik azt, a liturgiában együtt imádkoznak, énekelnek és élnek az úrvacsorával.

6. Fontos-e, hogy a lelkész adja kézbe a kenyeret és a bort?

Nem. A HK 75. ugyan azt írja, hogy „én az Úr szolgálójának kezéből elfogadom és szájjammal élvezem az Úr kenyerét és poharát, mint Krisztus testének és vérének bizonyos jegyeit”, de ezt a

lelkési kézbesítést a jelen körülmények között nem kell szó szerint érteni, noha a lelkési közreműködés lényeges. A kenyér és bor vételében maga Kálvin ad nagy szabadságot. „Ami a szertartás külső rítusát illeti, nem érdekes, hogy a hívők kezükbe veszik és szétosztják egymás között, vagy ki-ki külön eszi meg, amit kapott, hogy a kelyhet visszaadják a diakónusnak, vagy a mellettük állónak adják tovább, hogy a kenyér kovászos vagy kovásztalan, a bor pedig vörös vagy fehér. Ezek közömbös dolgok, ezekre nézve az egyház szabadon dönthet, ámbar annyi biztos, hogy a régi egyházak gyakorlata az volt, hogy mindenki kezébe vette. [...]” (Institutio 4.17.43.)

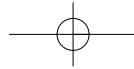
7. Az „online úrvacsora” teszi virtuálissá az úrvacsorát?

Nem. Önmagában az úrvacsora mint sákramentum „látható ige” (verbum visibile), így ez nem csak hallható, hanem látható ige is. A sákramentumhoz az „online úrvacsora” nem hozzáteszi a virtualitást, hanem sokkal inkább csökkenti az együtt cselekvés lehetőségét, bár nem teszi azt lehetetlenné.

8. Lehetséges-e úgy Krisztus testét és vérének magunkhoz venni, hogy online közösséghez kapcsolódva az úrvacsorai jegyek fizikailag csak nálunk vannak?

Igen. A református úrvacsoratanban Krisztus halálára és feltámadására (mint jelzett dologra) az úrvacsorai jegyek (mint jel) utalnak. Ez a szimbolikus összekapcsolás a rendes úrvacsoravételben, a valóságos együttlétben is megtörténik, aminek alapvető jelentősége van, s több mint emlékezés. Ez feltételezi a hitvallásunk és bűnvallásunk után a Szentlélek jelenlétét, aki egyesít minket Krisztus szent testével (HK 76). Ő nincs térhez és időhöz kötve, és ugyanúgy munkálkodhat online mint offline.

*Összeállította dr. Kodácsy Tamás református lelképásztor.

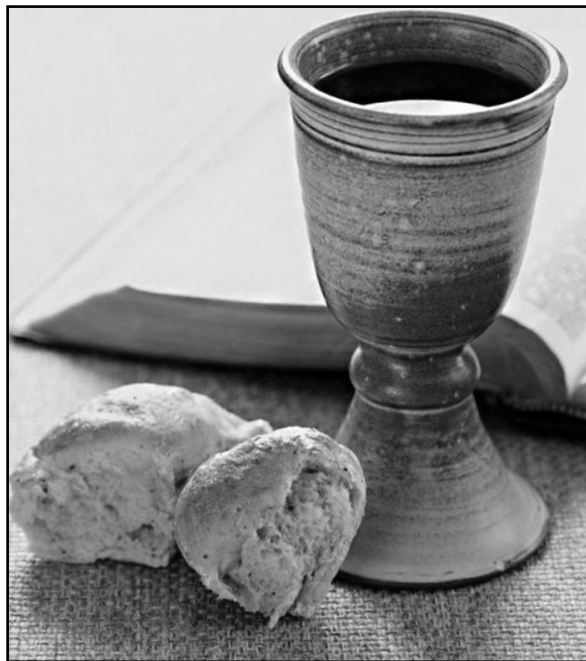
Úrvacsora bűneink bocsánatára és lelkünk örök üdvösségére

9. Lehet-e később, felvételtől követve venni úrvacsorát?

Az „online úrvacsora“ korlátozott mértékben, de valós idejű kapcsolatot és közösséget kínál, ahogyan az „online“ idegen kifejezés is jelzi. Ez a tulajdonság veszik el a felvételtől követett úrvacsoránál, ezért ez nem ajánlott.

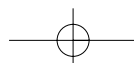
10. Kell-e online úrvacsorával élni, ahelyett, hogy inkább várunk Krisztusra?

Nem kell, ez egy lehetőség. Ki-ki maga lelkiismerete alapján élhet ezzel, csakúgy mint szokványos körülmények között. Tiszteletreméltó más közösségek álláspontja is, akik nem mondanak az online úrvacsorára, és ezt a várakozás időszakának élik meg. Az úrvacsora református szimbolikus értelmezése általában a hívők vállára nagyobb terhet tesz, de most számunkra egy lehetőséget is kínál, amellyel bátran élhetünk.

AZ ÚRVACSORA LITURGIÁJA

1. Meghívás Jézus szavaival: „Jöjjetek, mert immár minden kész!” (Lk 4,17)
2. A lelkipásztor felolvassa a szereztetési ígét: „Mert én az Úrtól vettem, amit át is adtam néktek, hogy: az Úr Jézus azon az éjszakán, amelyen elárultatott, vette a kenyeret, és hálát adva megtörte, és ezt mondta: „Vegyétek, egyétek, ez az én testem, amely tiérettetek megtöretik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.” Hasonlóképpen vette a poharat is, miután vacsoráltak, és ezt mondta: „E pohár amaz új szövetség az én vérem által, ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok az én emlékezetemre.” Mert valamennyiszer eszitek e kenyeret, és isszátok e poharat, az Úrnak halálát hirdessétek, amíg eljön.” (1Kor 11,23kk)
3. Közös bűnvallás a lelkész vezetésével.
4. Közös hitvallástétel az Apostoli hitvallás elmondásával.
5. Hitvallás és fogadalom az egyházi hagyományok alapján:
 - A lelkész kérdezi: „Hiszitek-e, hogy ebben a sákramentumban adja nekünk az Úr Jézus Krisztus, a Szentlélek által, bűneink bocsánatára és lelkünk örök üdvösségére az ő szent testét és vérét?” – A gyülekezet válaszol: „Hiszem és vallom!”
 - A lelkész kérdezi: „Hiszitek-e, hogy e szent vacsora Krisztussal és az ő szent egyházával való közösségnek és a megszentelt életnek jele és pecsétje?” – A gyülekezet válaszol: „Hiszem és vallom!”
 - A lelkész kérdezi: „Ígértek-e, hogy hálából odaszánjátok magatokat élő, szent és Istennek kedves áldozatul?” – A gyülekezet válaszol: „Ígérem és fogadom!”
6. Feloldozás: Most azért én, mint az én Uramnak, a Jézus Krisztusnak méltatlan bár, de elhívott szolgálója, hirdetem néktek bűneitek bocsánatát és az örök életet, melyet megad a mi Urunk Istenünk ingyen kegyelméből az ő szent Fiáért mindnyájunknak. Ámen.
7. Úrvacsorában való részvétel, alatta a gyülekezet énekel.
8. Az úrvacsora lezárásaként hangzik az intés az ige szavaival.
9. Befejező közös hálaadó ima a lelkipásztor vezetésével.

POCSAINÉ DR. EPERJESI ESZTER

A HÚSVÉTI ÜNNEPKÖR REFORMÁTUS HAGYOMÁNYA*

Húsvéti szokások sokaságával találkozunk minden esztendőben ezen a sátoros ünnepen. Feltehetjük a kérdést, hogy valóban ünnep? Munkaszüneti nap, elkészítjük a hímes tojásokat, és locsolkodók sokaságával találkozunk. A szokás még megvan, mégis úgy érezzük, hiányzik belőle sok ember számára a lényeg, a húsvét igazi öröme, a feltámadásba, a halál utáni életbe vetett hit.

Ünnepeink közül a húsvét több évezredes múltra tekint vissza, gyökerei az ószövetségi páska ünnepben vannak. A húsvét volt az első keresztyén ünnep, elnevezése a magyar nyelvben a nagyböjt utáni húsevésre vonatkozik. A tartalma, hogy a keresztyén világ Krisztus feltámadására emlékezik, változatlan maradt, az időpontja azonban változó. Húsvét mozgó ünnep, a niceai zsinat (Kr. u. 325) határozta meg pontos időpontját: a tavaszi holdtölte után következő első vasárnap. Legkorábban március 22-én, legkésőbb április 25-én lehet húsvét. Így változik a böjti időszak kezdete is. Az ünnep előtti negyven nap a böjti időszak, Krisztus szenvedéseire való emlékezés kezdete.

NAGYBÖJT AZ ÓEGYHÁZBAN

Az advent a karácsonyra készíti fel lelkiükben az embert, a húsvétra pedig a nagyböjti időszak. A böjt bibliai eredetű, az ószövetségben és az újszövetségben is olvashatunk a böjtölés formáiról. Jézus is negyven napig böjtölt. A keresztyéniséggel együtt jutott el hozzánk, a Kárpát-medencébe ez a szokás. Méltán kapta a nagyböjti elnevezést, mert ebben az időszakban Krisztus szenvedéseire emlékeztek elődeink.

A nagyböjt hamvazószerdától nagyszombatig tart. Hamvazószerdát korábban nevezték még böjtfogószerdának, szárazszerdának, asza-

lószerdának is. Az elnevezés onnan ered, hogy a templomban a mise után az elmúlt évi virágvasárnapi szentelt barka hamuját a pap megszentelte, és keresztet rajzolt a hívek homlokára. Hiedelem is kapcsolódott ehhez, aki hamvazkodik, nem fog fájni a feje.

A lutheránus egyház a mai napig őrzi a hat nagyböjti vasárnap óegyházi neveit: Invocavit, Reminiscere, Oculi, Laetare, Iudica, Dominica palmarum.

A nagyböjti időszak a korai egyházban keresztelési előkészületnek számított. A katekumenusok (felőtt megkeresztelkedők) oktatásra jártak, mert fontos volt, hogy vallást tegyenek a feltámadt, élő Jézus Krisztusba vetett hitükről. Az ember átéli megszületését, a halál is tényként van jelen életében. A feltámadás, az örök élet a hit útja. Így a húsvét reggelén megkereszteltek a húsvéti hit bizonyosága mellett tettek fogadalmat.

Forrás: www.reformatus.hu. (2012)

Református hagyományaink

A REFORMÁTUS BÖJTRŐL

A református ember megőrizte a böjti hagyományokat, de számára nem a külsőségek hangsúlyosak, hanem a belső, lelki felkészülés az ünnepekre. Természetes, hogy bizonyos tartózkodás van az evést és ivást illetően, de a lényeg az emlékezés a Megfeszített Úrra, az elmélyülés Krisztus követésében, a keresztes világnak a lélekben történő befogadása.

Nagypénteket református népünk is megtartotta szigorú böjti napnak. A böjti napokon tartózkodtak a hústól, a zsiradéktól. Nyers- és aszalt gyümölcsöt, rántott levest, savanyú levest, főtt tésztát, főzelékféléket, mákos gubát, lepénykenyeret fogyasztottak. Ez vidékenként más és más volt a Kárpát-medencében.

Az év folyamán a református ember életében is voltak kisebb böjtek: heti böjti napok, különösen a péntek, de meg kell említenünk a negyedévenkénti háromnapos böjtöt is. Utóbbi már Bod Péter is említi, de kántorböjtnek is nevezik. Fontosak a fogadalmi böjtek, református népünk ma is gyakorolja ezt a formáját a lemondásnak, ahogy azt gyülekezeteink életéből is tudjuk. Református népünk hagyományában máig él, hogy az úrvacsoravétel napján nem eszik semmit, míg meg nem úrvacsorázott a gyülekezet közösségében.

A böjti időszak játék-hagyományai nem számítottak a vallási különbség. Egy-egy falu fiataljai együtt vettek részt hagyományaik megtartásában.

HAGYOMÁNYOS SZOKÁSOK, JÁTÉKOK A NAGYBÖJTI IDŐSZAKBAN

A mancsózást csoportosan játszották, lányok és legények együtt. A játék eszközei botok és golyók voltak, a magasba dobott golyót kellett az ütővel eltalálni. A legények gyönyörű, cifra, díszített, fara-

gott mancsózóbotokat készítettek. Turán kedvelt volt a kutyasutu. T alakú gerendából forgót készítettek, erre egy-egy legény ült, kettő forgatta, míg el nem szédültek.

A lányok rongy- vagy tehénszőr labdával labdáztak. A böjti lányjátékoknak két jellegzetes változata volt: a kanyargós vonulás és a karikázók. A lánykörtáncokra nem vonatkozott a tánctilalom a böjti időszakban. A karikázóknak számos változata fordult elő a Kárpát-medencében. Nyitra megyében a nagylányok együtt játszottak kisebb lányokkal. A játékot ulicskázásnak, hajujvárazásnak nevezték. Ezekben egykori avatóritusok továbbélését fedezhetjük fel. Ezeket a lánykörtánc énekeket Kodály Zoltán jegyezte le, az egyik így hangzott:

*„Hajujvár, mit keres hajujvári bíró bálták!
Innét, onnét, amonnét, az új várnak mellőle
Lányodat kéretjük!
Melyiket?
Szebbiket, keskeny magasabbikat,
Keskeny magasabbikat.“*

Kedvelt játék volt a pilikézés. Három guggoló lány körül énekelve, kanyargósan vonultak a lányok. Böjti vasárnapokon szokás volt a lányoknak végigvonulni a falun. Kapus játékot játszottak, átbújtak a feltartott kezek alatt. A szülők, nagyszülők a ház előtti padon ülve nézték, hallgatták játékukat. A fiúk kísérték őket, amikor a játékot befejezték, hazakísérték a lányokat.

Egyek és környékén szokásban volt a szederindázás. Lányok és legények egymás kezét fogták, úgy vonultak végig a falun. Az első pár fel tartott keze alatt vonult át az egész sor és közben énekeltek:

*„Szederinda, levelinda
Bujj, bujj szitakéreg, rostakéreg,
Mindjárt hazaérek.“*

Nagyböjti szokás volt a sajbózás. A játék német eredetű, a Scheibe-korong szóból ered. Legények készítettek fakarikákat, ezeket hosszú botra tűzték, megtüzesítették, elrepítették és közben kiáltották, hogy kinek küldik. Ez a szokás most kezd újraéledni szatmári falvakban. Szatmár megyében Kaplonyban élt egy egyházi változata is a szokásnak, sajbózáskor egyházi énekeket énekeltek és a szentek neveit kiáltották.

VIRÁGVASÁRNAP

Virágvasárnapkal kezdetét veszi a nagyhét. A 4. századtól szokásban van a keresztyén egyházban ez a böjti időszakban is kifejezetten örömteli nap. Krisztus bevonulása Jeruzsálembe királyvoltának ünneplése, ahogy ezt virágvasárnapi református énekeink is kifejezik.

A római katolikus egyház ezen a napon barokszentelést végez. A szentelményeknek különleges szerepük, bajelhárító, gyógyító hatásuk van a néphit szerint. Virágvasárnaphoz két jellegzetes lányszokás kapcsolódott: A kiszejárás és a villőzés.

Kiszejárás / kiszehajtás / kiszijárás: A lányok menyecskeruhába öltöztettek egy szalmabábut, és végigvitték a falun, aztán levetkőztették, a szalmabábut pedig vízbe dobták vagy elégették. A kiszijáró csapat élén halad a kiszibabát vivő lány. A csapat körbejárva, énekelve kíséri a kiszibabát:

*„Haj ki kiszí, haj ki,
Jöjj be sódar Jancsi!
Megházasodott a garád,
Elvette a kapu fejfát!“*

A kiszí korpalisztaból készült savanyú leves, amelyet böjten szoktak enni. A kiszijárás a böjti időnek a lassankénti elmúltát ünnepli. A disznósódat emlegeti az ének, amit a sok savanyú leves után ismét lehet majd fogyasztani.

Villőzés: különböző nagyságú fagallyakat, ágacskákat felszalagoztak, feldíszítettek, a gallyakat vízbe tették, és mint a tavasz hírnökét köszöntötték. Áldó hatást tulajdonítottak neki. Előfordult, hogy festett tojásokkal díszítették. Ez a szokás ma is él református falvainkban, egészen húsvétig a lakásokban van a feldíszített zöld ág.

A kiszejárás és a villőzés változatait Kodály Zoltán és Manga János gyűjtéseiből ismerjük.

ÖNVIZSGÁLAT HÚSVÉT ELŐTT

A nagyhét református gyülekezeteinkben az úrvacsorához való előkészület, az önvizsgálat, a lelki megtisztulás ideje. Nemcsak környezetünket kell kitakarítanunk, hanem lelkiekben is készülnünk kell az ünnepre.

Nagypéntek reggel, hajnalban szokás volt kimenni a folyókhoz megmosakodni. A büntől való megtisztulás jelképe ez. Feketeségünkben tisztít meg a víz. A középkori egyházban zsinati rendelet szabályozta a gyónások számát: húsvét előtt, egy évben egyszer mindenkinek el kellett menni gyónni. Kálvin kevésnek tartotta az évi egyszeri bűnbánati alkalmat, hangsúlyozta a lelki önvizsgálat, bűnbánat gyakori fontosságát, különösen úrvacsora vétele előtt.

NAGYHETI GYÁSZ

Jézus Krisztus szenvedésének és halálának eseményei mindenkor nagy hatással voltak református népünk hitéletére. Olyan szokások alakultak ki, melyek nyomai sok gyülekezetben ma is fellelhetők, például a nagypénteki gyász szokása, a bűnbánat megnyilvánulásai.

Nagypénteken és nagyszombaton gyászoltak gyülekezeti tagjaink. Már a nagyhétre sok gyülekezetben fekete terítővel borították le az úr-

Református hagyományaink

Festett kazetta a patápoklosi református templomból.

asztalát, esetleg a szószéket, Mózes-széket – megmaradt úrasztali terítők és takarók sokasága bizonyítéka ennek. Ez a szokás ma is él sok református gyülekezetünkben, határon innen és határon túl.

Nagypénteken és nagyszombaton református gyülekezeti tagjaink a gyász színét öltötték magukra. Legtöbb helyen ez a fekete volt, de az Ormánságban, ahol a gyász jele a fehér, ott fehér ruhát, kendőt vettek fel az asszonyok.

NAGYPÉNTEK JELKÉPEI

Kakas: Református templomaink tetején a kakas emlékeztet a Krisztust megtagadó Péter alakjára. A kakas az ébrenlét és a bűnbánat fontosságát tárja elénk. A hűség, bűnbánatra való felhívás, a hit-és erkölcsi éberség, igazhitűség szimbóluma.

Pelikán: A protestáns egyházművészetben az egyik legelterjedtebb jelkép. Héber neve „hányó”. A pelikánfiókák anyjuk begyének bőrzacskjából visszaöklendezett táplálékot esznek. A pelikán begyét pirosra is festik, mintha szíve vérével táplálná fiókait. Jelképként Jézus Krisztus érettünk történt áldozatára utal.

Kereszt: A keresztyén vallás legfontosabb szimbóluma a kereszt. Krisztus halálára, a bűn fölötti győzelemre utal.

„BŰRHARANG” ÉS PASSIÓ

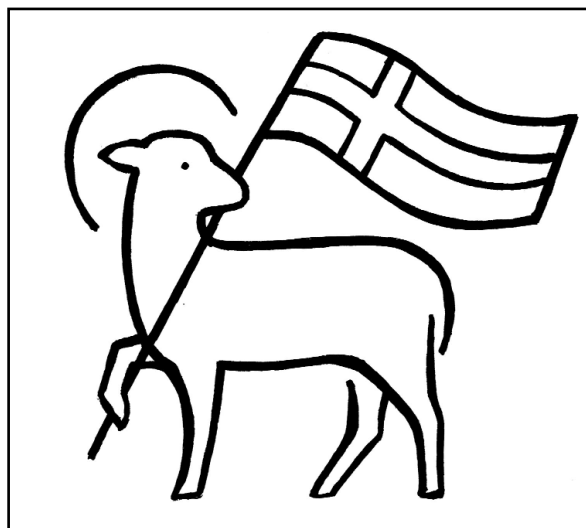
A római katolikus templomokban nagypénteken és nagyszombaton nem szóltak a harangok, azt tartották, hogy a harangok Rómába mentek. Nálunk, reformátusoknál mindig harangoztak, és harangozunk ma is. Bálint Sándor és Molnár Ambrus is írtak egy múltbéli esetről: A makói plébános 1727-ben megtiltotta a reformátusoknak a nagypénteki harangozást. Őseink válaszul kifundáltak egy ötletes megoldást. Iskolás gyerekeket küldtek fel a toronyba, és így énekléssel harangoztak. Ezt „bűrharangnak”

nevezték el.

A református kegyességnek évszázadok során része volt a passió előadása, és a lamentáció. Ezek anyagát az evangélisták szövegeiből és Jeremiás siralmaiból merítették. Erdély egyes vidékein még ma is megvan a lamentáció szokása. A passió felolvasása és megfelelő énekversekkel történő felosztása több református gyülekezetben ma is gyakorlatban van.

HÚSVÉT ÖRÖME

A böjt, a nagypéntek gyásza után következik húsvét ünnepe. Nemcsak a tanítványok szíve telt meg egykor örömezzéssel, hanem a ma élő, hitét gyakorló keresztyén embernek is húsvéti boldog-

Simon András grafikája a templomunk mennyezetén látható.

ság tölti be a szívét. A református húsvét lényege a Feltámadott Krisztus megtapasztalása.

A középkorban szokás volt a húsvéti igehirdetéseknél a hívek megnevettetése. Húsvéthét-főn régi hagyomány az Emmaus-járás, a rokonok, ismerősök, barátok meglátogatása. Sokfelé határjáráson, határkerülésen vesznek részt gyülekezeti tagjaink.

HÚSVÉTI JELKÉPEK

Bárány: Isten Báránya – Agnus Dei. A szabadulásnak, Krisztus érettünk történt áldozatának jelképe. Krisztus mint Isten Báránya, magára vette a világ bűneit.

Húsvéti tojás: Az élet és a termékenység jelképe.

Húsvéti nyúl: Termékenységnek és az éberségnek a szimbóluma.

Locsolás: A katekumenusok húsvéthajnali keresztelésének emléke. Általános szokássá lett, napjainkban azonban már ez is elhalványul. Vízbehányó hétfőn történt locsolkodásról tesznek bizonyosságot a köszöntő versek, az alábbi a zempléni egyházmegye egyik református gyülekezetéből való:

*„Örüljünk, vigadjunk, kedves keresztyének,
Szívünkől szálljon ma Istenhez az ének,
Meváltónk kősírja üresen áll mára,
Hiába szegeszték fel a keresztfára,
Hiába őrizték katonák a sírját,
Feltámadt s elhozta bús szívünk gyógyírját.
Kiomlott vérével megtisztított minket,
Lemosta lelkünkől sötét bűneinket.
Kitépte rettentő halálunk fullánkját,
S meggyújtá hitünknek biztató, szent lángját.
Fényénél sírunknak mélyétől nem félünk,
Lelkileg Jézussal mindörökké élünk.
Jertek hát lányok, ragyogjon orcátok,
Illatos harmatot locsolok most rátok,
S nem kérek ma tőletek semmi mást,
Csak egy szál virágot, vagy egy piros tojást.
Boldog ünnepet kívánok e háznak,
Igaz szent békét az egész világnak.“*

(Alsódobsza)

Fontos, hogy mi is feltegyük a kérdést, hogy húsvéti örömünket jellemzi-e a hit, őseink szokásaihoz való ragaszkodás, a hagyományok gyakorlása? Tudunk-e örülni az életnek? Tudjunk erre igennel válaszolni és válaszukat igazolják cselekedeteink.

ESZTERGÁLY ELŐD GÁBOR

A VILÁGJÁRVÁNY VIHARÁBAN

2020. március elején jelent meg hivatalosan is Magyarországon a koronavírus. Azóta eltelt egy év. Az első hullám lefolyását főképpen az ijedség és a bizonytalanság jellemezte. Az őszi, második hullámra már jobban fel volt készülve nemzetünk, de az így is súlyosabb volt, mint az első. A harmadik hullámnál tartunk, amelyről azt mondják a szakértők, hogy a mutáns vírusvariánsok miatt sokkal súlyosabb lefolyásra kell számítanunk, mint az előző kettőnél. Éppen ma mondták be a hírekben, hogy Németországban ismét emelkedik a betegek száma, már a negyedik hullámra készülnek. Mindezek arra készítetnek, hogy „tollat ragadva” megosszam az elmúlt év lelkipásztori tapasztalatait.

Egy személyes élménnyel kezdeném: nem régen találkozhattam a csömöri katolikus lelkészekkel az egyik szokásos havi lelkészi imakörünk alkalmán. Mivel rendszeres szolgálatot végeznek a kistarcsai kórházban, ezért ők már megkapták mindkét vakcinát, így nem kell tartaniuk a vírustól. Az ökumenikus alkalmunk végén Marci atya odajött hozzám és barátilag megölelt. Ösztönösen a távolságtartás jutott eszembe, hiszen már egy éve a legszűkebb családi körünkön kívül más nem ölelhetünk. De mivel ő már védetté vált, így barátilag viszonzni tudtam ölelését. Egy év védekezés, távolságtartás, feszült kontroll után mondhatom, felszabadító érzés volt. Alig várom, hogy a 70+ éves szüleimet és a testvéreimet is ezzel a felszabadult érzéssel ölelhessem meg. Ők regisztráltak az oltásra, én is, így remélhetőleg nem kell már sokáig várnunk erre a pillanatra.

A COVID járvánnyal és a vakcinával kapcsolatban sokféle hírt olvashatunk az interneten vagy hallhatunk a hírekben. Nem csoda, ha az ember elbizonytalanodik és nem tudja, mi a helyes magatartás.

Lelkipásztorként sok emberrel van kapcsolat: orvosokkal, egészségügyi dolgozókkal, más közösségek vezetőivel, temetkezési vállalkozó-

val, idősekkel, fiatalokkal, egészségesekkel és betegekkel egyaránt. Elmondhatom, hogy ismerőseim és rokonaim közül sokan megtapasztalták az elmúlt hónapokban, mint jelent megfertőződni a koronavírussal. Volt olyan, aki tünetmentes maradt, volt, aki hetekig ki sem tudott kelni az ágyból és volt olyan is, akit mélyaltatásban lélegeztetőgéppel tartottak életben. Istennek legyen hála, hogy minden ismerősöm kigyógyult a betegségből!

Az elmúlt egy év tapasztalatai alapján a következő tanulságokat vontam le:

1. Létezik és jelen van az életünkben ez a gyorsan fertőző és súlyos, maradandó szövődeményeket is okozó vírus.

2. Teljesen kiismerhetetlen. Kortól, nemtől, egészségi állapottól függetlenül bárkit megbetegíthet. Még az sem biztos, hogy az egy háztartásban élők egyformán megfertőződnek.

3. Mentális, pszichés negatív hatásai egyértelműen kimutathatóak. Kiemelendők az emberi kapcsolataink hiányából fakadó és a mindennapos félelem okozta stressz következményei.

4. Nemcsak a hazai, hanem a világgazdaságra is súlyos hatással van. Azaz: akarva-akaratlanul, megfertőződve vagy fertőzés nélkül, de mindenkit érintenek az események, mégha ezt most nem is mindenki érzi.

5. Jelenlegi tudásunk szerint egyedül a vakcina (!) jelent megoldást a járványra.

Ez a járvány nem magánügy. Mindannyian érintettek vagyunk benne. Közösen kell a terhet hordozni, ezért felelősségteljes közös cselekvésre van most szükség. Ahhoz, hogy minél hamarabb és minél kevesebb veszteséggel zárja le nemzetünk ezt a nehéz időszakot (gondolva elsősorban az emberéltre és a mentális veszteségekre), minél több magyar állampolgárnak kell élnie az oltás lehetőségével.

Nekünk, keresztyéneknek, Istentől rendelt küldetésünk, hogy felelősséget viseljünk a ránk bízottak sorsa iránt, még akkor is, ha ezért sem-

milyen viszonzást nem remélhetünk. Jézus adja számunkra a legfőbb példát, és tanít az igén keresztül: „Viseljétek gondot tehát magatokra és az egész nyájra, amelynek őrizőivé tett titeket a Szentlélek, hogy legeltessétek az Isten egyházát, amelyet tulajdon vérével szerzett.” (ApCsel 20,28)

A Szentlélek segítsen, hogy mindvégig megálljunk a hitben, és felelősségteljes döntéseinkkel, valamint önzetlen áldozatvállalásunkkal embertársaink lelki megújulását szolgálhassuk Isten dicsőségére.

A VÉDETTség FONTOS*

Gyorsabban terjed a koronavírus brit mutánsa mint a korábbi változatai, ezért van szükség újabb korlátozó intézkedésekre. A járvány 2021-ben végig velünk lesz, de az oltás vállalásával sokat tehetünk azért, hogy már ne ez határozza meg az életünket. Szabó Miklós református orvost, a Semmelweis Egyetem docensét, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának egészségügyi képviselőjét kérdeztük.

Mi okozta a harmadik hullámot, ha a korábbi járványügyi korlátozásokon nem enyhítettek?

A járvány felfutását elsősorban a vírus új változatai, mutációi okozzák, amelyek három-négyszer gyorsabban terjednek. Épp ezért ugyanazokkal a szabályokkal nem lehet megfékezni, mint amelyekkel az első és a második hul-

lámot meg tudtuk állítani. Szükség van az újabb korlátozó intézkedésekre az egyházunkban is. Nincs más megoldás.

A WHO szerint idén nem lesz vége a járványnak. Ön mit gondol?

A WHO megalapozott nyilatkozatokat szo-

Hegedűs Márk riportja. Megjelent a Reformátusok Lapjában (LXV. évfolyam, 11. szám, 2021. március 14.)

Koronavírus járvány

kott tenni. Én sem feltételezek nagyon mást a járvány végéről. A koronavírus itt lesz velünk egész évben, de nem mindegy, hogy Magyarországon milyen intenzitással. Arra számítok, hogy oltóanyagban nem lesz hiány, és remélem, az emberek belátják: a védekezés része, hogy beoltassák magukat. Most épp viharos az intenzitása; ezt jelzi a napi több mint száz halálos áldozat, de reméljük, eljön a járvány azon szakasza, amikor már csak sporadikus esetekkel találkozunk, vagyis naponta néhány, enyhe lefolyású betegségről lesz csak tudomásunk.

Ehhez kell a nyájjimmunitás.

Igen, a közösségi védettség hatvan-hetven százalékos átoltottsággal érhető el. Látjuk például Izrael esetében, hogy a járványügyi korlátozások látványos lazítását csak az átoltottság magas százalékánál tudták megtenni. Hála Istennek, november óta hazánkban háromszorosára növekedett az oltási hajlandóság, felébred az ország a dacból, az indokolatlan bizonytalankodó félelemből.

Az oltási tervben nem szerepelnek a tizenhat év alattiak, hiszen még nincs olyan vakcina, amelyet ők is megkaphatnának. Ha lesz olyan, amivel olthatóak, érdemes lesz bevonni a gyerekeket, hogy hamarabb elérjük a nyájjimmunitást?

Az a kiskorúak nélkül is elérhető, ha a felnőttek példát mutatnak és beoltatják magukat. E helyett egy részük álhíreken alapuló, felelőtlen, közösségellenes, individualista, elutasító álláspontot képvisel. Egyébként szinte minden Magyarországon használt vakcinánál folyamatban vannak – döntően a hat év feletti korosztályban – a gyerekek oltásával kapcsolatos hatósági vizsgálatok.

Egyelőre a várandós vagy szoptató édesanyáknak sem ajánlják a védőoltást.

A korábbi vírusellenes vakcinák – például az influenzaoltás alapján feltételezhetjük, hogy a Covid elleninél sem várható magzati károsodás. Nemzetközi adatgyűjtés zajlik, hogy kimondhasuk: a gyermeküket anyatejjel tápláló édesanyák

bátran oltassák be magukat a Covid ellen. Egyébként az ismerőseim között több olyan szoptató kismama van, főleg fiatal orvosok, akik megkapták a védőoltást. A várandósok a teljes magyar populáció egy százalékát sem teszik ki, nélkülik is meglesz a nyájjimmunitás, rájuk vigyázzon a többség azzal, hogy vállalja az oltást.

A Pfizer-BioNTech, a Moderna, az AstraZeneca és – az engedélyeztetés előtt álló, várhatóan hazánkban is majd alkalmazott – Johnson & Johnson oltásokhoz különböző mértékben, de használták magzatok abortuszról származó sejt-vonalait. Mit gondol, erkölcsileg aggályos-e ez a gyakorlat?

Aki most elutasítja az oltást az végső soron mások halálához gyárul hozzá, hiszen oltás nélkül még többen fognak meghalni. Szerintem a jelenlegijárványhelyzetben a védettség rendkívül fontos prioritás. Persze, ha valaki vallási meggyőződésből elutasítja ezeket a vakcinákat, választhatja az orosz Szputnyik vagy a kínai Sinopharm oltást, hiszen azokat más eljárással készítették.

MUTASSUK MEG A KERESZTYÉN HIT REFORMÁTUS, MAGYAR ARCÁT!*

„Nem az emberi aktivitásnak kell az első helyen állnia, mert akkor méltatlanok leszünk arra, hogy Isten dicsőségét szolgáljuk” – hangsúlyozta Balog Zoltán székfoglaló beszédében. A dunamelléki püspököt a XV. zsinati ciklus alakuló ülésén választották lelkészi elnökké.

„Fogadjátok be egymást, ahogyan Krisztus is befogadott titeket Isten dicsőségére.” (Római levél 15, 7) – A fenti ige alapján mondta el székfoglaló beszédét Balog Zoltán, a Magyarországi Református Egyház (MRE) Zsinatának megválasztott lelkészi elnöke.

„Közvetítenünk kell a ránk bízott üzenetet, ez pedig az, hogy van megváltás – mert van Megváltónk. Ezt a szabadító üzenetet bízta ránk az Úr, és azért lehetünk itt, mert bennünket már elért” – hangsúlyozta a dunamelléki püspök. Mint mondta, ez képes örömet okozni olyankor is, amikor baj van, manapság pedig baj van a világban: „Egyetértek Fekete Károly püspöktársammal abban, hogy meg kell újítanunk az egyházi és a gyülekezeti életet is. Ezért most azt kérem, ne hagyjátok bezárni a templomot, tartsatok nyitva akkor is, ha kevesen mennek el istentiszteletre ebben a helyzetben.”

Az MRE Zsinatának lelkészi elnöke szerint a legfontosabb feladatunk a lehető legjobb állapotba kerülni, hogy elmondhassuk az örömhírt. *„Egy korábbi professzoromtól együtt tanultuk meg Szabó István püspök úrral, hogy nem az aktivitás, hanem az engedés az elsődleges feladatunk. Az evangélium nélkülünk is terjed, ne legyünk ennek akadályai: a legjobb állapotba kell hoznunk ezért a lelkészeinket, a presbitereinket és a gyülekezeteinket.”*

LELKISÉG, SZELLEMI MEGERŐSÖDÉS, STRATÉGIA, PÉNZÜGYEK

Balog Zoltán szerint ehhez négy területen van fontos tennivalónk. Az első a lelkiség, amely mindent megelőz – ez segít bennünket a kicsinyhitűség ellen, és ez tart meg, amikor úgy érezzük, elveszett a remény. Ezt követi a szellemi megerősödés, ami különösen fontos, *„amikor még itt, hazánkban is kísért a korszellemhez való alkalmazkodás vágya”*. *„Erre rossz példákat látunk tőlünk nyugatra, de ne engedjük, hogy ez a trend elsodorjon bennünket. A teológiánk, mint a hit ismerete és a hit védelme, legyen jelen az életünkben – a hit védelme pedig nemcsak reagálás, hanem kezdeményezés is lehet” – fogalmazott.*

A stratégiai tennivalók tekintetében ugyanilyen fontos, hogy a rendelkezésre álló erőforrásainkat a lehető leghatékonyabban tudjuk használni. *„Amikor miniszter lettem, azt kértem, nevezzük át a nemzeti erőforrások minisztériumát emberi erőforrások minisztériumára. Egy kollégám többször megjegyezte, hogy én a mennyei erőforrások minisztere vagyok, de ezt sose éreztem sértésnek, mert számunkra a valódi emberi erőforrások a mennyei erőforrások” – idézte fel Balog Zoltán.*

A dunamelléki püspök szerint téves nézet, hogy a református egyház nem önfenntartó,

*Farkas Zsuzsanna írása. Megjelent: www.reformatus.hu (2021. február 17.)

Egyházi élet

hiszen a gyülekezetek legnagyobb része a gyülekezeti tagok adakozásából tartja fent magát – de nagyon fontos az anyagi kérdések figyelemmel kísérése is. „Előre kell lépünk más területeken is az önfenntartásban, de az sohasem a saját javunkat szolgálja, az egyház nem a saját tagjainak védelme érdekében szerveződik – emlékeztett Balog Zoltán. – Nem attól érezzük magunkat jól, ha minden marad a régiben, hanem ha tudunk változni. Szolgálatunk mindig másokra vonatkozik.”

„Fogadjátok be egymást, ahogyan Krisztus is befogadott titeket Isten dicsőségére” – idézte ismét a Római levél 15. fejezetének 7. versét, hozzátéve, hogy a szolgálatunk mindig másokra kell vonatkozzon. „Nem az emberi aktivitásnak kell az első helyen állnia, mert akkor méltatlanok leszünk arra, hogy Isten dicsőségét szolgáljuk. Ha azonban először tudjuk szolgálni Isten dicsőségét, akkor képesek leszünk szolgálni embertársainkat. Azokért szolgálunk ugyanis, akik még nincsenek itt” – fogalmazott a Zsinat lelkesési elnöke.

MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

„A mi sorsunkat úgy alakította a történelem Ura, hogy amikor a magyarságról beszélünk, akkor a világ magyarságát értjük ez alatt. Azért vagyunk itt, hogy megmutassuk a keresztyén hit református, magyar arcát – hangsúlyozta Balog Zoltán. – Bár a Kárpát-medencében is kisebbségben vagyunk, ez nem jelenti azt, hogy nincs mondanivalónk: be kell mutatnunk, kik vagyunk mi, ez pedig karakteresen legyen az, amit örököltünk az elmúlt ötszáz évben – és hogy ennek ma is ereje van.” Mint mondta, a Generális Konvent éppen arra emlékeztet bennünket, hogy 2009-ben elsők voltunk a nemzetegyesítésben, ne feledjük ezért, hogy feladatunk a nemzeti kultúra sajátos, református ízének felmutatása is.

LEGYÜNK KONTINENSSE!

„Legyenek a szigetektől kontinensek! Szigetszerűen vannak aktív és dinamikus gyülekezeteink ifjúsági munkával, oktatási intézményekkel és

idősgondozással, de ne feledjük, hogy Kárpát-medence szerte közősek az érzéseink: legyen közös a fájdalomunk, de legyen közös az öröm is” – mondta, majd hozzátette: egyház ott van, ahol átadott életű emberek vannak. „Gyógyító dolog, amikor kimondhatjuk: alapvetően minden fontos kérdés emberi kérdés. Ha Istennek a legfontosabb az ember, akkor nekünk is az ember kell legyen a legfontosabb – figyelmeztetett Balog Zoltán. – Amikor pénzről, szervezetről vagy jogról beszélünk, ne váljon el a munkánk a Krisztusban élt életünktől. Ha ez sikerül, akkor valóban Isten dicsőségére és az emberek javára fogjuk végezni szolgálatunkat.”

Balog Zoltán megköszönte az előző zsinati vezetés munkáját, a testület bizalmát és megígérte, hogy meg is fogja őrizni: „A testületi irányítást úgy szeretnénk komolyan venni, hogy továbbra is nyolcan hozzuk meg a fontos döntéseket.” A Zsinat feladatairól pedig úgy fogalmazott, az országos testület arra van, ami nem a kerületek dolga: „Nem vagyok a központosítás híve, azokat a feladatokat kell együtt elvégezzük, amelyek közös feladataink.”

A felvétel 2020. október 31-én, a templomszentelési ünnepünkön készült.

GYÜLEKEZETÜNK TÁMOGATÁSA

„GYÚJTSEK FELAJÁNLÁST MAGATOK KÖZÖTT AZ ÚRNAK!
MINDENKI, AKIT ARRÁ INDÍT A SZÍVE, HOZZON ADOMÁNYOKAT AZ ÚRNAK...” (2MÓZ 35,5)

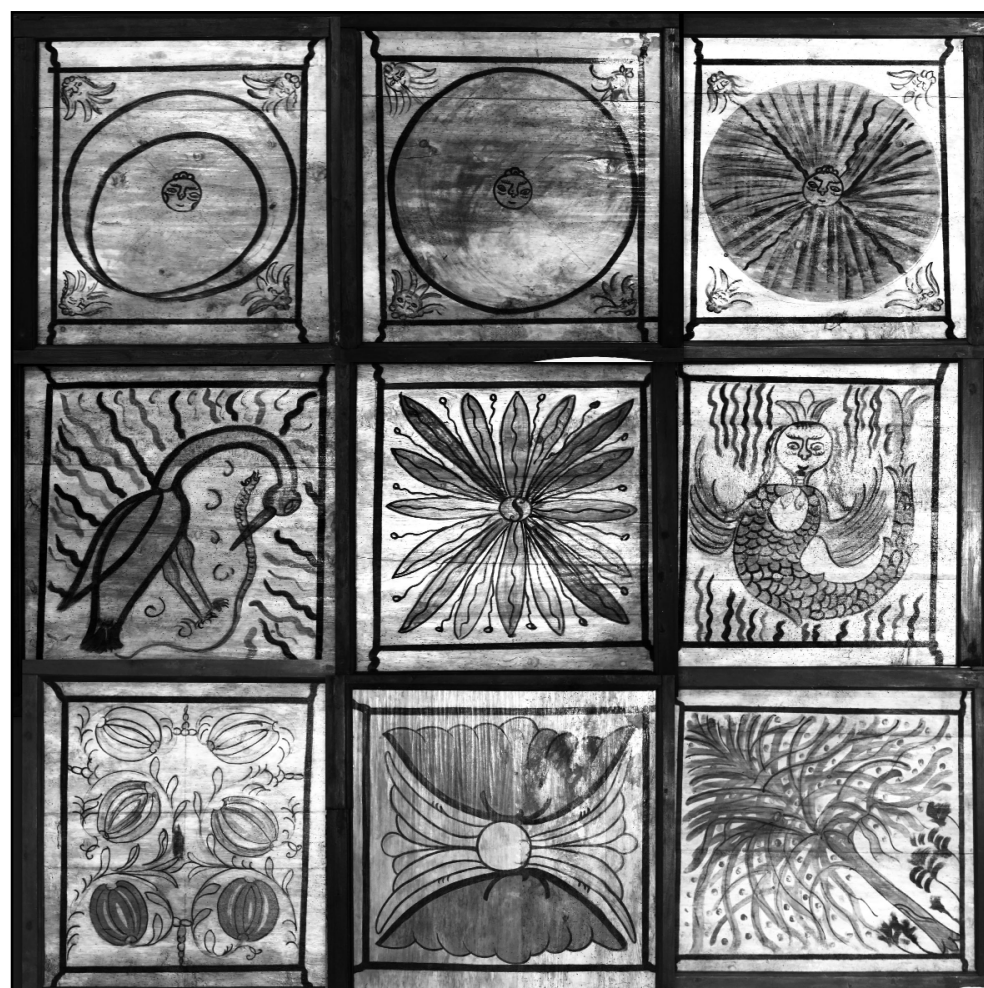
Gyülekezetünk bankszámlaszáma:

CIB Bank 10700196-68982485-51100005

IMPRESSZUM

A Magvető – a Csömör-Nagytarcsai Református Missziói Egyházközség gyülekezeti lapja. Megjelenik 200 példányban, A4-es méretben negyedévente. Felelős kiadó, valamint az újságot szerkeszti és tördeli: Esztergály Előd Gábor lelkipásztor.

Korrektor: Pintér Édua presbiter.

Gyügyei kazettaválogatásunk

ANYAKÖNYVI HÍREK

2020. december – 2021. március

GYÜLEKEZETÜNK ÚJ TAGJA:

HALOTTAINK:

Komlódi Balázné sz. Molnár Julianna (Komádi, 1933.05.28. – Csömör, 2020.12.30.)

Kalmár Jánosné sz. Marcinkó Klára (Abaújszántó, 1942.09.15. – Csömör, 2021.01.10.)

Szabó Sándorné sz. Molnár Róza (Kunhegyes, 1940.01.20. – Isaszeg, 2021.02.14.)

ELÉRHETŐSÉGEINK

Templomunk és a lelkeszi hivatal címe:

2141 CSÖMÖR, EMLÉKMŰ KÖZ 4.

Gyülekezetünk internetes levelezési címei:

CSOMOR-NAGYTARCSA@REFORMATUS.HU

ESZTERGALY.ELOD@REFORMATUS.HU

Honlapunk: **WWW.CSOREF.HU**

YOUTUBE csatornánk:

**„CSÖMÖR-NAGYTARCSAI REFORMÁTUS
MISSZIÓI GYÜLEKEZET“**

FACEBOOK oldalunk:

**„CSÖMÖR-NAGYTARCSAI REFORMÁTUS
MISSZIÓI GYÜLEKEZET“**

MEGJELENT

GYÜLEKEZETÜNK TÖRTÉNETÉT ÉS AZ OTTHON-
TEREMTÉSÜNKET BEMUTATÓ KÖNYV.

Megrendelhető e-mailen vagy telefonon:
csomor-nagytarcsa@reformatus.hu
+36-30-488-8780

Ára: 2.500,- Ft/db.

„Bizony, tőled van mindez, és csak azt adtuk neked, amit a te kezedből kaptunk!”
(1Krón 29,14)

GYÜLEKEZETÜNK TÁMOGATÁSA

Református egyházunk egyik jellemzője, hogy gyülekezetei önfenntartó módon működnek. Amit az egyházközség tagjai adományként felajánlanak, abból kerül finanszírozásra a misszió, a szeretetszolgálat, a rezsiköltségek, az épületek biztosítása, a lelkipásztor munkabére. Bár közös teherviselésről van szó, mégsem mondhatjuk, hogy mindez teher lenne számunkra. Krisztus megváltottjaként az Úr szolgálatában állunk, ezért feladatunk az egyház és a keresztyén hit fennmaradásának előmozdítása, támogatása. Minden adományunkkal gyermekeink, unokáink és a felnövekvő nemzedékek hitre jutását segítjük elő. Az egyház támogatásának és az Istennek felajánlott adományoknak évezredes hagyományai vannak a Bibliában, ezért amikor így cselekszünk, akkor elmondhatjuk biblikusán és Istennek tetsző módon járunk el („Add meg a tizedet vetésed minden terméséből, ami a mezőn évről évre terem!” – 5Móz 14,22).

Az egyház, azon belül gyülekezetünk támogatásának többféle módja van: egyrészt a **perselyadomány**, amelyet döntően a vasárnapi istentiszteletek alkalmával ajánlunk fel (a járványhelyzetben banki átutalással). Másrészt az **Isten dicsőségére felajánlott adomány**, amelyet életünk meghatározó alkalmai (születésnap, házasság, keresztség, munkahelyi sikerek stb.) során ajánlunk fel. Harmadrészt az **egyházfenntartói járulék**, amely egyúttal a gyülekezethez való előköteleződésünk jele is.

A bevételek közül **egyedül az egyházfenntartói járulék tervezhető előre**, így kiadásaink finanszírozásának legfőbb forrása. A korábbi években gyülekezetünk nagy része döntően az év végére halasztotta ennek befizetését (volt olyan év, hogy decemberben annyi járulékbefizetés történt, mint addig az egész évben). Gyülekezeti otthonunk és a templom elkészültével a havi szinten jelentkező rezsiköltségek és a lelkipásztor fizetése szükségessé teszi, hogy **az egyházfenntartói járulékot minden gyülekezeti tagunk havi rendszerességgel fizesse be**.

A járulék mértéke anyagi lehetőségeink függvényében változhat, kötelező összeg nincs meghatározva. Minden 18. életévét betöltött református családtag után fizetjük. Presbitériumunk tájékoztatásul minden évben meghatároz egy iránymutató összeget, amelynek alapja gyülekezetünk éves költségvetésének egy főre számított mértéke. **A 2021. évben az egyházfenntartói járulék havi javasolt összege: 2.000,- Ft/hó/év.** Ezzel a személyes áldozatvállalással fenntartható és zavartalanul végezhető krisztusi küldetésünk.

A befizetésének lehetséges módjai:

- 1. Banki átutalással** – Név: Csömör-Nagytarcsai Református Missziói Egyházközség, CIB Bank: 10700196-68982485-51100005, közlemény: „Egyházfenntartói járulék”.
- 2. Gyülekezetünk pénzbefizetési („sárga”) csekkjén.**
- 3. A lelkipásztornál személyesen**, telefonon előre egyeztetett időpontban.
- 4. Pénztárosunknál történő személyes fizetés** a járvány miatt ideiglenesen nem lehetséges.

Hálaadásra indít bennünket, hogy gyülekezetünk tagjai adományaikkal bizonyosságot tesznek Isten iránti hálájukról és belé vetett bizalmukról! Ugyanakkor köszönjük, hogy támogatandónak találják gyülekezetünk krisztusi küldetését!

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!